

EMPL juhatuse koosolek

EMPL kontor/ veebis osalemise võimalusega

09.08.2023, 14.00-17.00

Osales 15 juhatuse liiget:

Jaan Kers (veeb), Jüri Külvik (veeb), Linnar Pärn (veeb), Martti Kork (veeb), Raul Kirjanen (veeb), Tõnu Saaber (veeb), Jaak Nigul, Ivar Dembovski, Lauri Raid, Mait Kaup, Marko Kajandu, Silver Rõõmussaar, Ando Jukk, Rain Pärn, Margus Kohava

Tegevmeeskond: Henrik Välja, Kerli Alliksaar, Jaan Lindmäe, Helena Täär, Pille Meier, Gea Otsa, Kadri Lainas

PÄEVAKORD:

1. Juhatuse töökorraldus
2. Ühiskonna hoiakud ja liidu strateegia
3. Konkurentsiseaduse muudatused
4. Kliimaministriga kohtumise edasised sammud
5. Infod
6. Eelarve tulem

1. Juhatuse töökorraldus

Henrik: Marguse tagasiastumise tulemusel on üks juhatuse positsioon täitmata. Põhikirja järgi saab asendusliiget valida üldkoosolek. Oleme tegevmeeskonnas arutanud ja leidnud, et kui juhatus soovib on võimalik üldkoosolek tuua tavapärasest varasemaks, järgmise juhatuse koosoleku ajale (13 september), et kiiremini asendusliige valida.

Margus: otsustasin ennetavalt lahkuda juhatusest, seoses väljapressimisega mille tulemuseks võib olla negatiivne meediakajastus. Tegemist ei ole millegi kriminaalsega aga et mitte kahjustada EMPL-i olen otsustanud juhatusest taanduda. Juhatus ei pea olema 15 liikmeline, võib juurde valida liikme, aga ei pea, seda otsustab juhatus.

Raul: soovitan valida juhatusse üks liige juurde, kuid kas seda teha kiirendatult või tava korras (novembris) ei oska öelda. Teen ettepaneku valida juhatusse Jaano Haidla. Jaano on ka põhimõtteliselt nõus.

Margus: liidu teemadega on need ettevõtete grupid palju paremini kursis, kes osalevad juhatuse töös. Ettepanek kaaluda juhatuse liikme valimistel valida juurde rohkem kui 1 liige. Ettepanek kandidaadiks Virko Lepmets. Liidu tegevusele on hea kui suuremad tegijad oleksid juhatuses. Henrik: juhatuse kandidaate saavad esitada EMPL liikmed, juhatuse liikmete arvu otsustab üldkoosolek, juhatus saab teha liikmetele ettepanekuid nii juhatuse suuruse osas.

Juhatus liikmed on nõus, et võiks suurendada juhatuse liikmete arvu 16-le või enam, kandidaatide arv selgub üldkogu ajaks. Juhatus esimehe valimisel on oluline, et esimees oleks pigem Tallinnale lähemal.

Henrik: Lisaks juhatuse asendusliikme valimisele on vajalik üldkoosolekul uuesti kinnitada ka 2022 majandusaasta aruanne kus vastavalt juunikuu üldkoosolekul tehtud otsusele on kõrvaldatud varasemad audiitori märkused. Lisaks valida 2023 majandusaasta audiitor. Hetkel oleme pakkumisi audiitoritelt võtmas ja juhatus peab üldkoosolekule kinnitamiseks esitatava audiitori valima e-kirja teel. Edastame juhatusele audiitori pakkumised ja valiku kui oleme saanud need kätte.

2. Ühiskonna hoiakud ja liidu strateegia

Kadri Lainas: See, mis me teeme, teeme hästi, aga oleme tänaseks jõudnud müüri ette, hoolimata meie tegevusest muutub ühiskonna hoiak metsanduse suhtes endiselt negatiivsemaks. Tahan võtta vastutuse ja pakkuda välja variandid, kuidas edasi minna. Ühiskonnas on kinnistunud arusaam, et metsaga ei ole hästi ja sektori ei hooli loodusest, vaid rahast. Ollakse nõus, et sektor on sotsiaalmajanduslikult oluline. Metsateema on väga tihedalt seotud kliimamuutuste teemaga mis on osa globaalsest narratiivist ja muutusest. Summad, mis tulevad riigi poolt, et kliima teemat riigis tõstatataks on väga suured. Viimase 4-5 aastaga on palju muutunud, metsateema on leidnud palju käsitlust kultuuris mis kinnistab väärtushinnanguid, millele inimesed leiavad kinnitust visuaalselt märgates lageraielanke jne. Oleme suutnud olla aktiivsed meedias ja poliitikutega, kuid ei ole suutnud kujundada inimeste väärtushinnanguid. Siiski meie hääl on kuuldavam nii meedias kui poliitikute seas kui ta oli varem. Otsustajad on aru saanud, et meist niisama üle sõita ei saa.

Norstati uuringud näitavad baasküsimuste vastustes, et järjest rohkem on inimesi, kes ütlevad, et nad ei tea mida metsanduse teemadest ja puidust toodete keskkonnasõbralikkusest arvata.

Mida me ei ole suutnud teha?

- Teemat ühiskonnas ümber pöörata

- Varasema kitsa ringi asemel on metsateema kristalliseerunud suurematesse massidesse
- Oleme järjest kaotanud positsioone ametnike seas
- Mõjutada riigi esindajaid seisma Euroopas meie huvide eest
- Hoida ära EU tasandilt tulevaid regulatsioone ja nende entusiastlikku rakendamist Eestis.
- Meil on häid ideid, aga need ei jõua teostuseni.

Oleme mõningaid asju õppinud. Teame, et töötab koalitsioonide loomine ja tugevad kõneisikud, üks-ühele kohtumised ja isiklikud kontaktid. Läbi meedia konflikti ei lahenda. Paar aastat tagasi otsustasime, et keskendume rohkem poliitikutele, aga poliitik teeb seda, mida rahvas tahab. Ühel hetkel võib seetõttu aga poliitikul puududa huvi, meid piisavalt kuulata. Mida me peaksime tegema, et mõjuda nendena, kes lähevad uuendustega kaasa, mitte ei ole positsioonil, et meie teeme kõik õigesti ja meid mitte muuta.

Ühiskonna ootused meile on muutunud. Kas suudame muuta ühiskonda või peame muutuma ise? Konflikti koht on see, et ühiskond tahab näha, et võtame tõsiselt muresid, mis meie suunas on. Kõik ei ole meie poolt lahendatavad ja kõike ei peagi lahendama. Kui kasutame ainult kommunikatsiooni ja tegude poolt kõrvale ei ehita, siis me ühiskonda ei muuda.

Mis avalikkust häirib?

- Tunne, et me raiume rohkem kui loodus taastuda suudab
- Suured ja koledad raielangid
- Rikutud metsateed
- Kährikud
- Ebapiisav väärindamine
- Kompromissitus (me teeme juba kõike õigesti ja parimal viisil).

Mis probleemi me lahendame?

Probleem on see, et avalik arvamus mõjutab poliitikuid, mis omakorda mõjutab ettevõtete raha teenimise võimalust.

Variandid:

- Jätkame nii nagu seni
- Valime selgema fookuse nt kogukonnad ja seeläbi hoiame tänaseid positsioone paremini. Jättes kõrvale mingid teemad.

- Keerame olukorra 3-5 aastaga ümber. See aga eeldab, et võtame mõned ühiskonna hirmud ja mil moel suudame neid mingite sammude adresseerida.

„Metsad on hoitud“ teemaga, me ei ole väga tegelenud. Ehk oleme eeldanud, et see on Erametsaliidu ja riigi teema. Meedia on konflikt, aga reklaam on positiivne sõnum. Peaksime liikuma meediast sisuturundusesse.

Jaak: asi mida me ei ole suutnud maha müüa on see, et miks üldse metsi majandatakse, miks metsa raiutakse. Me ise teame, et pikaajalistel toodete tootmisvõimalustel on piir ees. Inimesed ei näe seost metsamajanduse ja tooli, laua või muu ehituse vahel. Inimesed ei seosta enda vajadusi metsamajandusega. Me allume bioloogia seadustele ja seda ei saa muuta. Peaks minema koolidesse, kõigepealt õpetajatega rääkima.

Lauri: eesmärk avalikkuse arvamust muuta on liiga suur, seda ei suuda muuta. Ka Euroopas teistes riikides ei ole kõik hästi, ega ka teistel sektoritel. Oktoobri juhatusel võiks kutsuda ka Erametsaliidu, mööblitöötjad jt metsa ja puiduga seotud liidud. Me ei ole olnud agressiivsed, peaksime olema agressiivsemad valitsuse suunal. Jaan ja Linnar võiks koolidesse teha näidiste seina.

Ivar: on millele mõelda, et kuidas isikuna, ettevõttena või sektorina sõnumeid edastada, kuidas olla positiivne ja muutustega kaasamineja mitte pidurdaja. Ülikoolide ja koolidega teha *showroom*?

Margus: Suur tänu Kadrile ja Geale. Väga suure töö olete nende aastate jooksul teinud. Oleme saanud tagasisidet, et meie tekstid ei ole head, arusaadavad ja veenvad. Tekstid on keerulised ja neid ei viitsita lugeda. Sõnum ei jõua tavainimesele kohale. Peaksime leidma, kas suudame ise kirjutada tavalugejale arusaadavaid ja motiveerivamaid artikleid. Liikmesettevõtete juhtkondade ja kõigi töötajate harimine on samuti oluline. Peame saama ettevõtete juhid (kontorid) meiega ühisesse paati. Meie tegevused jäävad tihti kaugeks ja võõraks. Võiks olla metsa biotoodete jm toodete, käega katsutava külastuskeskus. Arutada põhjalikult seda võimalust. Peame lisaks ka aru saama palju meil on raha ja mida saame selle raha eest teha.

Mait: käis läbi mõte, et mis inimesi häirib – raielangid jm. Mida liidu liikmed saaksid teha või kuhu rohkem rõhku panna. Võibolla suudaksime tööstustes tõsta rohkem esile, mis on tehtud Eesti puidust. Inimesed ei suhestu tihitipeale sellega, et toode, mille ostab on Eesti puidust. Meil

on ettevõtteid, kes toodavad Eesti turule, aga suur osa on siiski eksport. Seetõttu on võibolla jäänud kohalik turg tahaplaanile. Kui võtaksime teadlikult Eesti turu fookusesse, siis see aitaks inimestel suhestuda metsaraiega, näha lisaks lageraielangile ka seda toodet mis sealt tuli. Sotsiaalmeedia on väga efektiivne inimesteni jõudmiseks.

Silver: fookus tuleb seada, aga meil ei ole vaja keskust ehitada, igal ettevõttel on juba see keskus endal olemas. Tuleb ehk vaadata peeglisse ja teha ise rohkem.

Jaak: me ei saa ühiskonda muuta. Saame muuta oma kommunikatsiooni, aga tegelikult oma tegevusi muuta ei saa. Saame ühiskonda harida.

Ando: oluline on kvaliteet, milline raielank peale raiet peaks välja nägema. Kommunikatiivselt ei saa lahendada probleemi, kui ettevõtted on jätnud koleda raielangi. Kindlasti töötavad „omaga“ seotud lahendused – oma mets, oma puit jne.

Rain: kommentaarid, mida kaugemale riigiga jõuame, seda rohkem üksteist kordama hakkame. Üht-teist saame teha ise. Tõsta üldist teadlikust. Läbi teavituse saab suunata ühiskonna arusaama.

Jüri: Selge on, et midagi peab muutma. Tihti kohtumiste lõpus küsitakse, miks te sellest kõigest avalikult ei räägi. Tihti inimesed ei loe keerukamaid tekste. Lihtsustus ja visualiseerimine on asi, mis töötab. Inimestel on vähenenud lugemis- ja arusaamisoskus. Puudub arusaam, miks ei saa paberipuust disainelemente teha. Peame kommunikeerima ja näitama, mida me teeme.

Jaan: samad teemad, mis on täna tööstused on tegelikult ka hariduses. Erinevates koolides loenguid andes, vajab selgitamist teema, miks me raiume. Esitluskeskuse mõte on ka hea. Samuti tuleb tegeleda õpetajatega. Praegu ei kipu puidutehnoloogiat keegi õppima minema. Rohkem liigutakse puitehituse poole hariduses. Sõnumid ei jõua lihtsa inimeseni kohale.

Linnar: õpetajad on need, kes seda maailmapilti muudavad. Ka õpetajateni tuleks viia arusaam, et raiumine ei ole halb. Sõnumid peavad lühikesed olema.

Raul: sõnumites oleme tihti hästi kriitilised. Peaksime mõtlema, kuidas suudaks oma sõnumeid positiivselt rääkida. Positiivseid stsenaariume välja tuua, mis võimalusi sektoris on ja mida see

tähendaks riigile ja ühiskonnale. See, et sektor on suure põlu all, võibolla reageerime natuke üle. Kõneisikute valik – täna selle tagajärjel metsatööstusele mõeldes, mõeldakse et see on raha. Tuleks mõelda, teist laadi kõneisikutele. Me peaksime restardi tegema, hetkel põrkame mingi seina vastu. RMK, Erametsaliidu, Taastuvenergia Koda koostööprojekt töötab.

Tõnu: Kadri ettekanne pani mõtlema. Omaarust teeme ja teeme hästi. Keskenduda kogukondadega tööle.

Henrik: mainisime, et meie sõnumid on liiga keerulised ja ei jõua inimestele kohale. Puudu on meil *business to customer* tüüpi turundus. Kuidas saame Tallinnas elavat inimest kõnetada kes ei tunne teemaga seost ja kelle on lihtsalt üldisel tasemel mure, et metsadega ei ole hästi.

Margus: kaks korda aastas on üldkogu, aga kaks korda aastas võiks olla seminar millega harida ja toetada liikmesettevõtete kontorirahvast teemas.

Kadri: võtame rõhu kommunikatsioonile, positiivsed sõnumid. Sõnumid lihtsamaks. Kogukonnad on üks prioriteete, kuhu rõhku panna.

3. Seadusloome tegevused – ajapuuduse tõttu lükatud järgmisele koosolekule.

4. Kliimaministriga kohtumise edasised sammud

Kokku sai lepitud...

- * kohtumine metsanduse eest vastutava asekanstleriga kui ta asub ametisse
- * Oleme edastanud päringu Keit Kasemetsaga kohtumiseks
- * koostada konkreetset soovid Michalile:
 - * kliimaseaduse nõukogusse kaasatakse metsateadlased
 - * asekanstler metsatööstuse valdkonnas
 - * regulaarsed kohtumised ministeeriumi ja sektori vahel

Raie peab toimuma metsa terve vanuse lõpus, ehk veel siis kui mets on veel terve! Eesmärk on kvaliteetset puitu kasvatada. Ainult tervest puidust saab teha nii pika- kui ka lühiajalisi kvaliteetseid tooteid.

Peame oma väärtuspakkumist paremini sõnastama.

5. Infod

- 11.08 soovib kohtuda Urmas Reinsalu – Henrik kohtub
- 6.09 Põhja- ja Baltimaade metsatööstusliitude arutelu Brüsselis Rootsi, Soome, Eesti ja Läti esindajatega europarlamentis. Tutvustame ühiseid sõnumeid ja ootuseid järgmisele EU Komisjonile. Eesmärk testida meie sõnumeid.
- Woodrise õppereis puitarhitektuuri konverentsile Prantsusmaal 16-20.10
- Puitarhitektuuri konverents 3.11. piletimüük avatud. Pooled esinejad on kinnitatud. Hakkame tegelema sponsoritega.
- EMPL jaht 8-9.11 Moostes ja Järveljal
- MKM plaanib erialaliitudega rohenõunike toetusmeedet. Toimus esimene kaasamise ring. Erialaliidud on väljendanud soovi, et raha oleks suhteliselt vaba kasutusviisiga. Hetkel MKM jaoks tundub, et see sobib. Järgmine aruteluring toimub septembris. Kui toetusmeede tuleb, tasub meil kindlasti sellest osa võtta.
- Saime arendusnõunike toetusmeetmest uuesti toetust. Kaalusime pikalt, kas taotleme. Õnnestus saada toetust 59 000€ kahe aasta peale.
- FSC metsamajanduse standardi protsess.
 - a. FSC peadirektori 2020. a otsusega peab Eesti FSC metsamajandamise standard hõlmama põlisrahvaste õiguseid puudutavat printsiipi P3. FSC peadirektori otsus on lõplik.
 - b. Ettevaatusprintsii – peamine taotlus P3 kohaldumise taga on FSC laiem eesmärk tagada metsamajandamise standardite valmidus kaitsta põlisrahvaste õigusi. See FSC uus lähenemine on teed leidmas ka teistesse FSC raamistikust välja töötamisel olevatesse standarditesse. Samas ei tähenda see, et standard peab täpselt määratlema põlisrahvaste olemit metsamajandusüksusel.
 - c. Subsidiaarsusprintsii – kohaliku elu küsimused tuleb lahendada madalaimal otstarbekal tasandil. P3 kontekstis tähendab see, et põlisrahvaste olemit Eestis ei hakka määratlema FSC põlisrahvaste komitee ega üleilmsed organisatsioonid. Standard paneb metsamajandusorganisatsiooni ülesandeks kohalikku kogukonda kaasates identifitseerida metsamajandusüksusel end põlisrahvana identifitseerijad. Siinkohal ei ole takistuseks asjaolu, kui põlisrahva määratluse osas ollakse eri meelt. Oluliseks väärtuseks on kaardistada, kuidas identifitseerivad siinsed kohalikud kogukonnad end ka põlisrahvana. Loetelu sellistest kogukondadest tekib auditipraktika käigus. Et tuua välja kohaliku

kogukonna ja end põlisrahvana määratlevate kattuvus Eestis, on põlisrahvaste õiguste printsiibi 3.1 ja kogukondlike suhete printsiibi 4.1 omavahel ristviidatud.

- d. Vastavalt 3.1.3 dokumenteeritakse ja/või kaardistatakse põlisrahva metsakasutuse viisid ja metsast elatamine. Ülejäänud printsiibi kriteeriumid alates 3.2 rakenduvad juhul, kui leiduvad tõendid metsast elatamise kohta ehk selline metsakasutuse viis, mille kaitset ei taga 4. printsiip – kogukondlikud suhted. Nii on tegemist P3 tingimusliku kohaldumisega – P3 ülejäänud kriteeriumid rakenduvad juhul, kui tuvastatakse õigused, mille kaitse jääb väljapoole 4. printsiibi raamistikku. Tõendite olemasolu nõue aitab vältida 3. printsiibi kuritarvitamist mitteesinduslike rühmade poolt.
 - e. Lisaks varasemas eelnõus käsitletud setodele on tänaseks avalikul konsultatsioonil palunud end põlisrahvana arvestada veel haanid ja võrokesed. Praegusse eelnõusse sisse viidud laiem põlisrahvaste käsitus on nende ettepanekutega kooskõlas.
- EMPL, RMK ja Erametsaliit ei ole nõustunud põlisrahvaste lisamisega FSC standardisse. Plaanime teha uue pöördumise FSC poole.

6. Eelarve tulem

- Eelarve 7 kuu tulem on esialgne.

Liigume enamvähem planeeritult. Tulude poolel kutseandmine ja E-veoseleht on hetkel kergelt alla planeeritu. KIK-st saime rohkem toetust, kui algselt planeerisime. Arendusnõuniku toetuse jätkumine ei olnud eelarve algse planeerimisel ajal kindel aga nüüd saab sellega arvestada.

Kulude poolelt, kodulehe arendus on veidi suuremate kuludega, kui planeeritud. Puuinfo kulud tulevad sügisel. Andmeaida jooksvad kulud on olnud suuremad kui plaanitud, ilmselt peame ka vahetama teenusepakkuja kuna oleme liiga väike klient nende jaoks. Üldiselt eelarve täitub vastavalt planeeritule

Koosolekut juhatas
Henrik Välja

Protokollis
Kerli Alliksaar